

ZLEPŠENIE EFEKTÍVNOSTI VYUŽÍVANIA ZDROJOV

Pavol ČEKAN - Gabriela RUSKOVÁ - Želimir TOPIĆ - Yuri DUCHENKO

IMPROVING RESOURCES USE EFFICIENCY

GLOBAL EXISTENTIAL RISKS 2018

ABSTRACT

Better use of resources has the potential to generate significant savings. Improving resources use efficiency represents a large potential for the reduction of production costs and the increase of productivity. The prevention of environmental damage, its remediation and the move to a low-carbon economy is a social challenge that also provides new business opportunities for enterprises.

"Eco-innovations", just as any other kind of innovation, need for their prospering not only the right environs, that is not only concerning the sphere of development of ideas and incentives, but their implementation also depends on some support and access to finances. Successive environment action programmes have provided the framework for Union action in the field of the environment since 1973. The 7th EAP should support the implementation, within the Union and at international level, of the outcomes of, and commitments undertaken at, the 2012 United Nations Conference on Sustainable Development (Rio + 20) and which aim to transform the global economy into an inclusive and green economy in the context of sustainable development and poverty reduction.

An appropriate mix of policy instruments would enable businesses and consumers to improve their understanding of the impact of their activities on the environment and to manage that impact. Such policy instruments include economic incentives, market-based instruments, information requirements as well as voluntary tools and measures to complement legislative frameworks and to engage stakeholders at different levels.

KEY WORDS: *environment, policy, product, sustainable development*

ABSTRACT

Lepšie využívanie zdrojov má potenciál priniesť významné úspory. Zlepšenie efektívnosti využívania zdrojov predstavuje veľký potenciál na zníženie výrobných nákladov a zvýšenie produktivity. Predchádzanie poškodeniu životného prostredia, jeho náprava a presun k nízkouhlíkovému hospodárstvu je spoločenskou výzvou, ktorá zároveň prináša nové podnikateľské príležitosti pre podniky.

„Ekologické inovácie“, tak ako každý iný druh inovácií, však potrebujú na to, aby prosperovali, vhodné prostredie týkajúce sa nielen oblasti rozvíjania myšlienok, podnikov ale ich realizácia závislí na podpore a prístupe k financiám. Od roku 1973 vytvárali rámec pre činnosť Únie v oblasti životného prostredia nadväzujúce environmentálne akčné programy. Nový 7. EAP ako súčasť nadväzných krokov po konferencii Organizácie spojených národov o trvalo udržateľnom rozvoji (summit RIO+20) by mal podporovať medzinárodné a regionálne procesy, ktorých cieľom je zmeniť globálne hospodárstvo na inkluzívne ekologické hospodárstvo v kontexte trvalo udržateľného rozvoja a znižovania chudoby.

Vhodná kombinácia politických nástrojov môže podnikom a spotrebiteľom umožniť lepšie porozumieť vplyvu ich činností na životné prostredie a riadiť ho. K takýmto politickým nástrojom patria ekonomické stimuly, trhovo založené nástroje, požiadavky na informácie, ako aj dobrovoľné nástroje a opatrenia na doplnenie legislatívnych rámcov a zapojenie zainteresovaných strán na rôznych úrovniach.

Rastúci globálny dopyt po výrobkoch a službách a čerpanie zdrojov spolu so súčasnými neehospodárnymi systémami výroby a spotreby vo svetovom hospodárstve zvyšujú ceny základných surovín, nerastov a energie, zhoršujú znečistenie životného prostredia, vytvárajú viac odpadu, zvyšujú globálne emisie skleníkových plynov a spôsobujú degradáciu pôdy, odlesňovanie a stratu biodiverzity. Koncept trvalo udržateľného rozvoja hovorí o spôsobe ekonomického rastu, ktorý pokrýva potreby spoločnosti vytváraním podmienok blahobytu v krátkodobom, strednodobom, no najmä dlhodobom horizonte.

Globálne systémové trendy a výzvy spojené s populačnou dynamikou, urbanizáciou, chorobami a pandémiami, zrýchľujúcou sa zmenou technológií a s neudržateľným hospodárskym rastom prispievajú k tomu, že riešenie environmentálnych problémov a dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja je zložité. V záujme zabezpečenia dlhodobej prosperity je potrebné prijať ďalšie opatrenia na riešenie týchto problémov.

Zlepšenie efektívnosti využívania zdrojov predstavuje veľký potenciál na zníženie výrobných nákladov a zvýšenie produktivity. Lepšie využívanie zdrojov má potenciál priniesť významné úspory. Predchádzanie poškodeniu životného prostredia, jeho náprava a presun k nízkouhlíkovému hospodárstvu je spoločenskou výzvou, ktorá zároveň prináša nové podnikateľské príležitosti pre podniky.

KLÚČOVÉ SLOVÁ: *environment, politika, produkt, udržateľný rozvoj*

ADRESY AUTOROV

Ing. Pavol ČEKAN, PhD.

Slovenská technická univerzita v Bratislave, Materiálovotechnologická fakulta v Trnave, Ulica Jána Bottu č. 2781/25, 917 24 Trnava, Slovenská republika

Ing. Gabriela RUSKOVÁ

Slovenská spoločnosť pre životné prostredie, Bratislava, Slovenská republika
e-mail: gabika.ruskova@centrum.sk

Ing. Želimir TOPIC

Nafta i industrija Srbije NIS, Novi Sad, Republika Srbija

Ing. Yuri DUCHENKO

Premiumpack GmbH, Wien, Republik Österreich